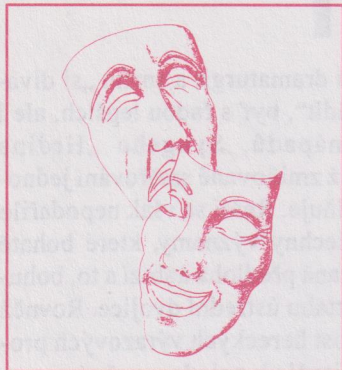

WINTRŮV RAKOVNÍK

XXVII. PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH
DIVADELNÍCH SOUBORŮ

BŘEZEN 2003

VÝSLEDKY XXVII. ROČNÍKU WINTROVA RAKOVNÍKA

Na návrh odborné poroty Wintrova Rakovníka 2003 byla udělena tato čestná uznání:

- Miloslavu Masopustovi za roli Titta-Nane v inscenaci hry Carla Goldoniho Poprask na laguně
- Petru Konvalinkovi za roli Čokogolova v inscenaci Oldřicha Daňka Nástup dam
- Janu Novákovi za roli Hynka z Poděbrad v inscenaci Ladislava Langra Králobraní
- Nataše Doležalové za roli Johany z Rožmitálu v inscenaci Ladislava Langra Králobraní
- Jasance Kajmanové za roli Matky v inscenaci Hotel Infercontinental
- Kateřině Baranowské za dramaturgii inscenace Johna Millingtona Syngeho Hrdina západu

Na návrh odborné poroty Wintrova Rakovníka 2003 byly uděleny tyto ceny a s tím spojené diplomy:

- Marii Pokorné, Markétě Hanzlíkové, Kateřině Hanzlíkové za nápadité ztvárnění rolí Andílků v inscenaci Marie Litošové a Milana Pokorného Cesta do Betléma aneb Putování tří králů aneb Jak to určitě nebylo
- Daniele Šteruské za roli Pegeen Flahertyové v inscenaci Johna Millingtona Syngeho Hrdina západu
- Richardu Smutnému za roli Vodníka v inscenaci Hotel Infercontinental autorů Lupinec & Co.
- Vilému Říhovi za roli Upíra v inscenaci Hotel Infercontinental autorů Lupinec & Co.
- Kazimíru Lupincovi za roli Vedoucího v inscenaci Hotel Infercontinental autorů Lupinec & Co.
- Evě Kodešové ml. za roli Gabriely v inscenaci hry Jaroslava Kodeše Děvčata aneb Krvavá suita
- Marcele Škábové ml. za roli Anity v inscenaci hry Jaroslava Kodeše Děvčata aneb Krvavá suita
- Veronice Bauerové za roli Eleny v inscenaci hry Jaroslava Kodeše Děvčata aneb Krvavá suita
- Divadlu Luna Stochov za cílevědomé dramaturgické směřování
- Divadlu V.A.D. Kladno za inscenaci Hotel Infercontinental autorů Lupinec & Co.
- Divadelnímu spolku TYL Rakovník za inscenaci hry Jaroslava Kodeše Děvčata aneb Krvavá suita

DOPORUČENÍ A NOMINACE ODBORNÉ POROTY

Odborná porota XXVII. Wintrova Rakovníka na národní přehlídce amatérského činoherního divadla Divadelní Třebíč

na 1. místě doporučuje

Divadelní spolek TYL Rakovník s inscenací hry Jaroslava Kodeše Děvčata aneb Krvavá suita

nominuje

Divadlo V.A.D. Kladno s inscenací Hotel Infercontinental autorů Lupinec & Co.

Slovo závěrem

„Ano, amatérské divadlo žije“ - touto parafrází televizního magazínu jsem loni končil závěrečnou zprávu Wintrova Rakovníka 2002. Jsem rád, že na tomto tvrzení nemusím po letošní přehlídce nic měnit. Stejně tak je evidentní, že pokračuje v rovině amatérského divadla zápas o tzv. současné divadlo; divadlo, které chce vypovídat o světě, který žijeme, o světě, který nás obklopuje, o jeho starostech, ale i přednostech. Je pravda, že jsme letos tento trend nepocítili v takové intenzitě, naléhavosti a kvantitě jako vloni, kdy byl více méně nastartován, ale prokazatelně zde je.

Dokazuje to již dramaturgická skladba Wintrova Rakovníka 2003. Soubory ve svém usilování nejenže hledají neotřelé texty kvalitní světové i české dramatiky, ale dokonce se pouštějí do vlastní dramatické tvorby, což je rys nanejvýš pozitivní a hodný zásadního ocenění, zvláště když si uvědomíme, že z osmi uvedených inscenací se více než třetina může pyšnit původním scénářem z vlastní dílny. Mním tím texty Ladislava Langra „Králobraní“, Jaroslava Kodeše „Děvčata aneb Krvavá suita“ a především Lupince & Co. „Hotel Infercontinental“.

Přesto, že je posledně jmenovaná předloha mnohem více než předešlé spojena přímo pupeční šňůrou s autorským usilováním celého souboru, včetně složky herecké. Určitou původnost lze v dobrém přičíst také Josefu Pšeničkovi jako dramaturgovi Daňkových hříček „Záskok pro Sissy“ a „Jeden den Velkokněžny“, spojených do jedné inscenace „Nástup dam“. Oldřich Daněk jako v podstatě (z hlediska divadelního) současný český autor figuruje jako autor textu - spolu s Antonínem Přídalem.

Další inscenace, tentokrát s názvem „Malé noční hry“ (Přidal: „Sen ve třech“, Daněk: „Zdale ne tak ošklivá - příběh český“, Přidal: „Pěnice s loutnou“). Velmi zajímavou a v amatérském divadle objevnou dramaturgickou volbou se blýsklo Divadlo Luna ze Stochova, když - vedle původně loutkové hry Marie Litošové a Milana Pokorného „Cesta do Betléma“ - uvedlo na jeviště „Hrdinu západu“, textovou předlohu irského dramatika přelomu 19. a 20. století Johna Millingtona Syngeho. Současné české divadlo - zejména profesionální - objevuje či znovuobjevuje právě drsnou irskou dramaturgiu (klasickou i současnou) a to právě z důvodu rozkolísanosti či dokonce převrácenosti hodnot dnešního světa. V

této souvislosti mi dovoluji poznámku, která se vztahuje právě ke stochovskému souboru - náročnost jejich dramaturgického směřování, které lze bezděčně vystopovat několik posledních let - je v amatérském hnutí nebyvale odvážná a příkladná. A tak jediným textem, který lze označit jako klasický, zůstává v kontextu této přehlídky Goldoniho výtečná komedie „Poprask na laguně“. Z tohoto prostého dramaturgického výčtu je patrné, kudy že směřuje uvažování vyspělejších souborů v úsilí o zachycení současného obrazu světa. Nemůžeme než se za tento trend plně postavit, aniž bychom chtěli podceňovat jistě také zásluhou osvětovou funkci amatérského divadla jako celku.

Samotná jevištní realizace mnohdy zajímavých titulů již - upřímně řečeno - tolik optimismu nepřinesla. Chápeme upřímnou snahu ochotníků divadelního sdružení Tyl z Bakova nad Jizerou pobavit „své“ diváky jednou z nejúspěšnějších komedií Carla Goldoniho „Poprask na laguně“. Důvěra režie v pouhé převyprávění příběhu bez větších ambicí posunula celkové vyznění inscenace do pouhé reprodukce textové předlohy. Podobně dopadla, dle našeho názoru, rovněž inscenace Divadelního spolku Svatopluk Benešov, i když zde lze vystopovat vyšší ambice. Avšak ulpění na vykreslení charakterů jednotlivých postav obou příběhů na úkor tématického vyznění způsobilo spolu s jednotvárným temporytmem rozpačitý výsledný tvar. O krok dál se nám jevílo Divadýlko na dlani z Mladé Boleslavi, které se především v závěrečné třetině inscenace - Přidalově Pěnici s loutnou - pokusilo o jistý osobitý vklad, ale problematické propojení tří nesourodých dramatických útvarů zůstalo jevištně nezdůvodněno a tudíž působilo nahodile. Neujasněností ústředního tématu trpí původní hra Ladislava Langra „Králobraní“ Divadelního spolku Jiří Poděbrady a inscenace tento nedostatek rovněž nedokázala překlenout. Díky tomu se tento ambiciózní projekt - spolu s nepřiměřenými výrazovými hereckými prostředky vzhledem k hracímu prostoru - stal pouhým exkurzem do jistého období české historie. Hned dvěma představeními se zúčastnilo letošní přehlídky Divadlo Luna Stochov. Zatímco uvedení hříčky „Cesta do Betléma“ Marie Litošové a Milana Pokorného můžeme chápat jako jisté „odskočení“ od základního směřování souboru k

náročnější dramaturgii a snahu „si divadelně zařadit“, byť s řadou lepších, ale i horších nápadů, Syngeho „Hrdina západu“ již zmiňované směřování jednoznačně splňuje. Režii se však nepodařilo rozkrýt všechny významy, které bohatě strukturovaná předloha nabízí a to, bohužel, i ve vztahu ústřední dvojice. Rovněž roztržičnost hereckých výrazových prostředků přispěla k nejednoznačnému vyznění celkového tvaru inscenace. A dostáváme se ke dvěma vrcholům letošního Wintrova Rakovníka. Domácí Divadelní spolek Tyl Rakovník přinesl původní hru „šitou“ na dámskou část souboru autora a režiséra v jedné osobě Jaroslava Kodeše „Děvčata aneb Krvavá suita“. Předloha se vědomě hlásí k inspiraci díla světově uznávaného španělského dramatika Federica Garcia Lorcy a využívá několika motivů jeho her k vytvoření základní dramatické situace: skupina baletek nacvičuje inscenaci Yerma. Každá z nich má však v daných okolnostech své osobní ambice, tužby a přání a každá z nich je řeší po svém. Inscenace na vysoké úrovni, zejména herecké, má svá úskalí a rezervy v některých ne zcela zřejmých motivacích jednání a vyznění smyslu dialogů jednotlivých protagonistek.

Zcela jiné divadelní postupy využívá Divadlo V.A.D. Kladno při realizaci hry „Hotel Infercontinental“ pod autorskou značkou Lupinac & Co. Slovo „autorský“ je zde zcela namístě, neboť prosakuje do všech složek inscenace, včetně složky herecké. Přes některé dílčí nepřesnosti (např. rozdílné účinné vyznění point jednotlivých skečů apod.) jsme byli svědky divadelního zážitku svébytného souboru, který cílevědomě směřuje k vybudování jedinečné divadelní poetiky, jež by ho mohla zařadit mezi špičkové amatérské soubory tohoto typu celé České republiky.

Co říci závěrem: Vše začíná u dramaturgie, jak říká významná vážená česká divadelní teoretička a kritička Alena Urbanová. Není možno než souhlasit. Jedním dechem je třeba ale dodat, že skutečně jen začíná. Ke skutečnému neopakovatelnému divadelnímu zážitku je dramaturgie „jen“ odrazovým můstkem. Kdo nechce jen doskočit, ale chce doletět až za kritický bod, musí přidat vedle talentu i techniku, vynalézavost a imaginaci a vše sladit dohromady. Kéž je takových snových skoků co nejvíce. České divadlo - nejen amatérské - na ně dychtivě čeká. A potřebuje je.

Milan Schejbal